

DIGITÁLIS OKTATÁS ÉS OTTHON TANULÁS TISZABÓN, A SZÜKSÉGES FELTÉTELEK NÉLKÜL

Csillei Béla, belacsillei@gmail.com

Szolnok Városi Kollégium

Bevezetés

A COVID-19 vírus okozta változás, a rendkívüli állapot bevezetése és az iskolák bezárása jogos elővigyázatosság volt. Történt azonban ez úgy, hogy nincs kidolgozott komplex digitális tananyag, közzétett gyakorlati tapasztalatok, ajánlott módszertanok, de még a NAT követelményeinek otthoni tanulásra történő összefoglalása sem. Évek óta készültünk erre a lehetséges átállásra. A szakemberek, pozícióban lévők, de még a pedagógusok is mondogatták, nemsokára elérkezik ennek is az ideje, mégis váratlanul lépett be mindennapi életünkbe a digitális távoktatás, az otthoni tanulás, az egyéni felkészülés tanácstalanságot hozó megvalósítása. Bár a felmérések szerint az állami iskolarendszerben tanulók többsége rendelkezik számítógéppel, internet eléréssel, tanulást segítő családi háttérrel, alig néhány tanulmány foglalkozik azzal, hogy a valóban hátrányos helyzetű településeken milyen megoldást alkalmaznak. Rendelkeznek-e a kistelepülések iskolái és pedagógusai olyan hivatástudattal, empátiával és gyermekszeretettel, ami képes a váratlanul szabadsághoz, rendkívüli szünetidőhöz jutott gyerekeket rávenni arra, hogy a továbbiakban is tanuljanak. Azokat is, akik bandákban csavarognak az utcán, horgásznak, kalandjátékokat telepítenek fel a telefonjukra, vagy a számítógépre és nem látják ennek az egésznek a végét. Képes-e kirántani az iskola a haverok-család-telefon zárt háromszögéből ezeket a gyerekeket?

A kutatás kiválasztott helyszíne Tiszabő, az időszak az előző tanév második feléve, március közepétől. A célcsoport az általános iskolába járó gyerekek. Ehhez csatlakozott nem tervezetten egy olyan csoport, akik már középiskolások. Többnyire szakképző iskolába járók, akik szintén otthon maradtak, de a kellő technikai-informatikai háttér hiánya miatt bejártak a tanodában tanuló általános iskolások mellé. A kutatási módszerek pedig az idő rövidsége, az előzménynélküliség miatt, továbbá a valós helyzet feltárása érdekében a biztonsági előírások betartásával megvalósított elengedhetetlen személyes találkozók, valamint az elektronikus kérdőívek

és a közösségi hálót is felhasználó személyes kontaktusok során álltak össze. Kérdőívvel a családokat, személyes interjúkkal az iskola tanárait, dolgozóit, a fenntartót kérdeztem arról, miként szólítják meg a tanulókat, szülőket, civil segítőket. Élnék-e olyan rugalmas megoldásokkal, mint a mobiltelefon, kinyomtatott feladatlapok? Használnak-e digitális tananyagrészeket, melyek kipróbálása ilyen környezetben akár útmutató lehet más iskolák számára? Kérik-e a szülőket, hogy legyenek partnerek ebben a küzdelemben? El tudják-e sajátítani a túlfeszített tananyagot az otthon lévő, a tanárok közvetlen segítsége alól kikerült gyerekek? Működik-e a gyakorlat, hogy a leckét meg nem írók szüleit telefonon tájékoztatják, tőlük kérve segítséget? Hatékony-e az a megoldás, hogy a renitens tanulókat a szigorú vészhelyzeti szabályok betartásával felkeresik és a szóbeli meggyőzés eszközét használják? Megkérdeztem a szülőket és a gyerekeket is, felhasználva a személyes megkeresés mellett a netes közösségi hálót is, hogy ezt a helyzetet a csemetéik hosszú szünidőnek, vagy egy új tanulási módszernek fogják-e fel?

1. Miért pont Tiszabő?

Tiszabő az ország hivatalosan is legszegényebb települése. Ipari vagy mezőgazdasági üzem nem települt ide. Az emberek többsége alkalmi munkából él, a szürke/feketegazdaságban dolgozik, vagy eljár más településekre. A faluban semmiféle ipari termelés nem folyik, közmunka is alig van. Itt a családok egyik hónapról a másikra élnek, az alkalmi keresetek megélhetést sem biztosítanak, nemhogy képesek legyenek tartalékokat képezni. Az eddig jövedelemkiegészítő megoldások a COVID – 19 vírus okozta válság és a rendkívüli állapot bevezetése miatt egy pillanat alatt semmivé váltak. Már a feketegazdaság sem biztosít megmaradást. A GfK felméréséből egyértelműen kiderült, hogy itt a vásárlóerő az országos átlagnak mindössze a 38 százaléka. A községben mintegy két és félezer ember él, közel fele gyermekkorú, a munkaképes lakosság több mint 60 %-a munkanélküli, a település élő cigány lakosság aránya 95 % feletti, az általános iskolások több mint 92%-a halmozottan hátrányos helyzetű. A csődeljárás alá vont Jász-Nagykun-Szolnok megyei, magyar cigányok lakta település földrajzilag ugyan az ország szívében fekszik a Tisza partján, de vasútvonal nem vezet át a falun. Bejutni egyetlen úton lehet, ahol a busz meglehetősen ritkán jár. A községet szinte elvágták a környezetétől, megszüntették a tiszai kompot, így a korábban fontos átkelőhelyből zsáktelepülés lett. A nem cigány lakosok másutt kerestek munkát, és a falu mára egy óriási teleppé alakult. Tiszabőről, ahol a lakosság döntő százaléka roma, eljönni szinte lehetetlen, ottmaradni nem érdemes.

Ide robbant be a rendkívüli állapot, annak szinte minden következményével. A gyerekek hirtelen otthon maradtak. Olyan lakásban, ahol a mindennapokat a kártyás áram használata jelenti. Ez pedig többnyire

csak az alapfunkciók, főzés, mosás, esti világítás, TV működtetésére elegendő. Az itteni háztartások internettel, számítógéppel és okostelefonnal való ellátottsága a kérdőíves felmérésünk szerint átlagon aluli. Ugyanakkor a legalapvetőbb tárgyi feltételekkel is probléma van. Legtöbb lakásban a folyamatos áramellátás sem biztosított, a háztartásoknál baj megelőzése, vagy a felgyűlt hátralékok miatt kártyás villanyórával van felszerelve. Nincs áram, mert már a járvány kezdete előtt kikapcsolták, az órát is leszerelték. Megesik, hogy nincs internet, de ha van is, akkor a használt régi számítógép romlik el. Az okostelefon nem helyettesítheti ezt, hiszen, ha nincs rávaló pénz, hogy feltöltsék, akkor ez sem használható. Az itt élő, mélyszegénységre jellemző vonásokkal élő családokban magasabb az átlagos családlétszám, gyakoribb a két-három generáció együttélése. Legtöbbször szűk, félkomfortos, vagy komfort nélküli lakásokban élnek. Elmondásuk szerint ebben a helyzetben, amikor kényszerűen mindenki otthon van, a zsúfoltság még rosszabb helyzetet szült. Szinte lehetetlen biztosítani, hogy a gyerek az iskolából kapott feladatok elvégzésére tudjon összpontosítani. Főként úgy, hogy eközben a legelemibb létfeltételek megteremtése, az étkezés, tisztálkodás, fűtés is komoly gondot okoz a családnak.

Otthon maradtak tehát a diákok egy olyan szobában, ahol velük együtt több gyerek él. Más-más korosztályból, különféle tananyagokkal, feladatokkal, hozzáállással, életfelfogással. Saját szekrényük, íróasztal nincs, az egyetlen régi, használt számítógépen többnyire csak kalandjátékok találhatók. Internet nem mindegyik családnál van, azt sem tanulásra használták eddig. Nincs meg az otthoni tanulás kultúrája. A szülők nem szoktak, nem is tudnak segíteni a gyerekeknek. Itt a digitális oktatás, a távoktatás, a rohanó XXI. század számukra fantázia csupán. Nekik gyermekeszerető és elfogadó nevelést-oktatást képviselő iskolára volna szükségük, amit a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Tiszabői Általános Iskola eddig biztosított, de most otthon kellett maradniuk. Tehát egy szociálisan problémás helyzetben, csekély motivációt mutató környezetben, távol az iskolától kellene helytállniuk. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Iskola Alapítvány által fenntartott általános iskola az egyetlen olyan hely, ahol a kilábalást elősegítő értelmiségi csoport – még ha legtöbbször bejáró is –, megtalálható, létezik és nap mint nap tesz azért, hogy a gyerekek eljussanak az elérhető jövőbe.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat 2016-ban vette át a Tiszabői Általános Iskola fenntartását. Jelenleg 303 fő tanulólétszámmal működik. A diákok egytől egyig hátrányos helyzetű tanulók. Az új fenntartó következtében felújítások, eszközbeszerzések történtek; a közösségépítésnek, szakmai építkezésnek pedig új lendületet adott a „máltais” önkéntes nap, a csapatépítő tréningorozat, a tiszabői szavalóverseny, az egyre több kirándulás, színházlátogatás, sport és kulturális programok. Ezekre a változásokra alapozva kellett most megbirkózniuk a mintegy harminc

pedagógusnak és a munkájukat segítő kollégáknak a távoktatás jelen pillanatban egyáltalán nem hálás feladatával.

2. A kutatás bemutatása

Valamennyi, a kutatásba bekerült tanuló, összesen 309 fő, a különleges helyzetre kidolgozott és mindegyikükhöz eljuttatott kérdőívet kitöltötte. A kérdőíveket a fenntartó, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Iskola Alapítvány juttatta el a célcsoportnak. A fenntartó különböző kutatás-módszertani követelményeknek megfelelő jelenségeket vizsgáló kérdéssorokat állított össze számukra, melyeket kitöltve, képet kaphatnak a megváltozott munkáról, a tapasztalatokról, vélekedéseikről. Ebben a kérdőívben szereplő blokkok a tanulószervezeti működésre, a pedagógiai megközelítésekre, a digitális munkarend tapasztalataira kérdeztek rá. A fenntartó ennek a kérdőívnek egy részét bocsátotta a jelen kutatás számára felhasználás céljából. Ennek kiértékelése megerősítette az előzetes feltételezéseket a távoktatás lebonyolításának problémás voltáról. A válaszok pontosan jelezték, a tiszabői helyzet nagyságrenddel rosszabb, mint elfogadható volna. Személyes interjút készítettem továbbá az iskola igazgatójával, az elérhető tanárokkal, pedagógiai asszisztensekkel, az iskolához tartozó Sziget Tanoda munkatársaival és néhány szülővel. Az eredményességet segítette, hogy sikerült interjút készíteni néhány otthon tartózkodó tanulóval is, akik végtelen türelemmel válaszoltak a kérdéseimre. Természetesen a személyes interjúk során a biztonsági intézkedéseket a legmesszebbmenőig betartottuk.

3. A kérdőívek és az értékelés

3, Milyen módon tudja tartani a kapcsolatot az iskolával?

- csak személyesen: 158 (51.1%)
- telefon segítségével: 188 (60.8%)
- internet segítségével: 139 (45%)

4, Van-e otthoni internet elérhetősége?

- igen: 72.2%
- nem: 28.8%

5, Van-e eszköze, amivel fel tud csatlakozni az internetre:

- igen: 75.4%
- nem: 24.6%

6, Milyen eszközzel tud felcsatlakozni az internetre? (Több válasz is lehetséges.)

- okostelefon: 227 (73.5%)
- tablet: 32 (10.4%)
- számítógép: 27 (8.7%)
- laptop: 20 (6.5%)
- nincs ilyen eszközöm: 72 (23.3%)

7, Általában hány fő használ egy ilyen eszközt?

- 0: 67 (21.7%)
- 1: 46 (14.9%)
- 2: 58.8 (18.8%)
- 3: 53 (17.2%)
- 4: 44 (14.2%)
- 5: 27 (8.7%)
- 6: 10 (3.2%)
- 7: 4 (1.3%)

8, Mit használ az alábbi programok közül? (Több válasz is jelölhető.)

- Facebook: 214 (69.3%)
- Messenger: 210 (68%)
- Google e-mail szolgáltatás: 31 (10%)
- Google Chrome: 80 (25.9%)
- 0: 12 (3.9%)
- Semmit: 10 (3.2%)
- nem használ: 9 (2.9%)
- nincs eszköz: 7 (2.3%)

9, Ki segít a gyerekeknek a tanulásban? (Több válasz is jelölhető.)

- Teljesen egyedül tanul: 78 (25.2%)

- Szülei segítenek: 213 (68.9%)
- Nagyobb testvére segít: 86 (27.8%)

10, Válassza ki a gyermekére legjellemzőbb állítást:

- mindennap tanul: 34%
- többször is tanul egy héten: 52.8 %
- hetente egyszer tanul: 12%
- nem tanul: 1.2 %

4. A távoktatás megvalósítása

A diákok otthon maradva kétféle formában tanulhattak. Az egyik változat a már jól ismert online oktatás, amely, ahogy az a kérdőívekből is kiderült, a technikai feltételek elégtelensége miatt itt nem alkalmazható. Bár az iskola is használja kiegészítésként ezt a megoldást is, azaz osztályonkénti facebook-os csoportokat hozva létre, a tényleges oktatás a papíralapon megvalósított ismeretközlés és számonkérés együttesével valósult meg. A feladatlapok készítése, eljuttatása a gyerekeknek és a számonkérés a tesztlapok kitöltésével, valamint a papír alapon történő oktatás az otthon meglévő tankönyvek és munkafüzetek megfelelő részeinek elolvastatásával. Tiszabőn az iskola mellett működik egy mosoda és közfürdő, ahová a tiszabői emberek minden nap elmehetnek, használhatják, valamint itt vehetik át a hátrányos helyzetű gyerekeknek, azaz mindegyiküknek járó ingyenes ebédet. Ezt a lehetőséget és szükségletet „kihasználva” a megbízott nevelők, pedagógiai asszisztensek, akik a pedagógusok által osztályonként-tantárgyanként összeállított heti feladatlapokat oda viszik el. Ott vehetik át azokat név szerinti csomagban. Minden hét hétfői napján kaphatják meg, és vihetik el, és ugyan ezen a napon adják le az előző hétre kapott, elkészített, névvel és osztállyal ellátott feladatlapjaikat. Ezeket a tanárok az elkövetkezendő hétre kijavítják, értékelik és osztályozzák. A pedagógusok úgy állítják össze a feladatlapokat, hogy azok ne legyenek megterhelőek, és közben a kerettanterv előírásai se csorbuljanak. Fontos szempont, hogy a gyerekek képesek legyenek önállóan megoldani, hiszen a szülők sok esetben nem motiváltak, vagy egyszerűen csak nem képesek megfelelő segítséget adni a tanulásban. Lényeges, hogy a gyerekeknek legyen elég kedvük, elegendő minőségű és mennyiségű motivációjuk ahhoz, hogy megoldják a feladatokat, foglalkozzanak a feladatokkal otthon, tanuljanak. A következő hétfőn visszahozva a kitöltött lapokat már megkapják az azt megelőző heti értékelést is.

A tanulók jelentős része, körülbelül 95%-a rendszeresen elkészítette és leadta a feladatlapjait. Volt olyan hét, hogy a 310 tanulóból csak öten nem vitték vissza az elkészített feladatlapokat. Jóval kisebb arányban tudták a digitális feladatokat megoldani, mivel nem áll rendelkezésre megfelelő eszköz és internet kapcsolat. Ebben az időszakban még nyilvánvalóbb lett, hogy a diákok mennyire kötődnek a tanáraikhoz, a társaikhoz és az iskolához. Nagyon fontos szerepet tölt be az életükben az ún. „második otthon”, és ezt az időszakot nehezen élték meg. Az interjúk során szóba került az is, hogy voltak kevésbé motivált, olykor renitens tanulók is. A tanárok igyekeztek a családlátogatások alkalmával jelezni a szülőknek, hogy a tanuló nem készíti el a feladatait. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat helyi szociális munkásai is több alkalommal látogatást tettek a problémás tanulóknál. Néhány esetben pedig jelzéssel éltek a Családsegítés és Gyermekjóléti Szolgáltatásnál. Ez jelentős mértékben csökkentette a problémákat.

A tanárokkal készített interjúkban megjelent, hogy ez az alkalmazott módszer bevált. Ezt erősítették meg a megkérdezett szülők és a gyerekek is. A gyakorlat nemcsak az objektív és folyamatos értékelésben, de a Facebook-os csoportok véleményformáló magatartásában is megnyilvánult. Külön figyelmet fordítottak arra, hogy valamennyi tantárgyhoz kapcsolódjanak feladatlapok. Ügyeltek arra, hogy a kérdéssor változatos, kedvelhető, érthető legyen. Eleinte ez az alkalmazott megoldás elég nehézkesen indult el, amely kihatott a gyermekekre is. Az összeszokott tantestület azonban, egymást segítve jó ütemben tudott megfelelni az elvárásoknak. Létrehoztak egy olyan oktatási folyamatot, melyet a rendkívüli helyzet megkövetelt, miközben a netre feltöltött anyagok a digitális oktatás bizonyos elemeit is magukban foglalták. A tantestületre nézve – ez az interjúkból egyértelműen kiderült –, hogy sokkal megterhelőbb, fárasztóbb volt ez a fajta oktatási forma. Eredetileg is nehezebb a munka az itteni gyermekekkel, hiszen évfolyamonként átlagosan 70-80 %-uk SNI-s, és BTMN-es. Szinte valamennyien nehéz családi környezetben, szegénységben élnek, alapvető igények nélkülözése jellemzi életüket.

A tantestület jelenleg készít egy oktató-nevelő digitális feladatbankot, amelyben a saját munkák, a gyermekekre nézve személyes, az itteni tanulókhöz, feltételekhez alkalmazkodó feladatsorok kerülnek. Elkészült az iskola honlapja, amelyen a digitális oktatás során kiadott feladatlapokat, digitális tananyagokat, szakköri ismereteket, a délutáni foglalkozások anyagát és egyéb hasznos tananyagokat találhatnak a gyerekek. A feltöltés folyamatos, rendszeresen jelzik a tanulóknak, hogy nézzék meg, használják ezt az oldalt is a tanulásban. Március közepétől folyamatosan nyitva állt a Sziget Tanoda, ahova a gyerekek beosztás szerint bemehettek és segítséget

kérhettek a tanulásban. Június elejétől rendszeres kiscsoportos korrepetálás, illetve egyéni foglalkozások indultak az esetleges hiányosságok pótlására és a kevésbé aktív tanulók felzárkóztatására. A tanoda célja, hogy csökkentse azokat a hátrányokat, egyenlőtlenségeket, amelyek a fentebb leírtakból adódnak, segítse a településen élő hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyeit az oktatás, valamint a későbbi foglalkoztatás területén. A rendkívüli állapotok miatt az eredetileg a pályázati keretek miatti 30 fő tanuló mellé fogadták a segítséget kérőket is. Ahogy a megkérdezett gyerekek elárulták, amikor nem volt kedvük, idejük megírni a leckét, akkor délután bementek a Tanodába, ahol segítséggel kitöltötték a tesztlapokat. Kialakult egyfajta szolidaritás, ugyanis a vegyes korosztálynak köszönhetően a „nagyok” a „kicsiket” folyamatosan támogatják, ezért egy sajátos, de nagyon összetartó közösség alakult ki. A segítségnyújtás a napi tantárgyi fejlesztés és szabadidős tevékenységeken túl szoros együttműködés kialakítását is jelentette a gyermekek családjával, a település intézményeivel, főként a helyi iskola pedagógusaival és a szociális szakemberekkel.

A kutatás során találkoztam a távoktatásnak egy olyan szegmensével, amely bár nem volt része az eredeti tervnek, mégis megjelent ebben a különleges helyzetben. A szakképzést is érintő rendkívüli állapot miatt nem tehettem meg ennek mellőzését. Különösen azért is, mert a megismert információk szorosan kapcsolódnak a Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ profiljához és az itteni képzésben résztvevő, a szakképzésben dolgozó pedagógusokhoz. Ez az új, eddig nem alkalmazott oktatási forma a szakképző iskolába járó, azaz nem járó, hanem otthon tanuló leendő szakmunkásokat érinti. Ők azok, akiket a Trefortos hallgatók távoktatásban kényszerülnek majd szakmunkásvizsgára felkészíteni.

Otthoni számítógép és internet kapcsolat nélkül ezek a szakmunkástanulók magukra maradtak. A vizsgált település, Tiszabő hátrányai hatványozottan érvényesek rájuk. Döntő többségük kollégiumban él, az ottani nevelőtanárok segítségét most nélkülözniük kell. A jól felszerelt diákok otthonok internet hozzáférését, számítógéptermeit most nélkülözniük kell. Hátrányos helyzetű kistépülés lévén az általános iskolában nincs olyan pedagógus, aki középiskolások oktatását vállalhatná- Szakképzésben otthonos pedig egyáltalán nincs.

Az elméletet talán még a rendelkezésükre álló tankönyvekből úgy-ahogy elsajátíthatták, de a gyakorlati képzés leállása miatt a hátrányuk szinte behozhatatlanná vált. Az egyetlen lehetőségük a Sziget Tanoda, a lelkiismeretes munkatársak és a Máltai Szeretetszolgálat pozitív hozzáállása volt. A fiatalokkal és a Tanoda munkatársaival készített személyes interjúkból kiderült, hogy nemcsak a közismereti tárgyak kötelező anyagrészeinek az elsajátításában, de a szakmai anyagok megtanulásában is segítettek. A hegesztés, az asztalosmunka, a szabás-varrás

megtanulásánál, mint kiderült, a legnagyobb problémát a szövegértés okozza. Számtalan tanulmány, írás foglalkozik azzal, milyen gyenge a szakmunkástanulók szövegértési képessége, miközben gyakorlati tanács, módszertani ajánlás alig születik. Mintegy 30 tanuló járt többé-kevésbé rendszeresen a Tanodába, használta az ottani internetet, a számítógépeken megírták a feladatokat és elküldték iskolájukba. A Tanoda munkatársaival készített interjúkból egyértelművé vált, hogy volt, aki a folyamatos gyakorlás során már maga is megtanulta a hegesztés fortélyait, bár elmondása szerint hegesztőkészüléket még sohasem látott.

A konferencia előtti kapcsolatfelvétel során a Tanoda munkatársai elmondták, az oda járó és általuk korrepetált szakmunkástanulók mindegyike teljesítette az évet, ismétlésre senkit nem küldtek. Ez pedig jelzi, a következő kutatás témája ez kell, hogy legyen. Azaz: „Digitális tanulás és távoktatás a szakmunkásképzőkben tanuló, hátrányos helyzetű roma és nem roma fiatalok számára.”

Összegzés

Összegzésképpen az igazgatónő szavait idézem: „A legnagyobb elismeréssel tudok beszélni kollégáimról, akik többsége nem a betegségtől való félelmeire koncentrált, hanem azt kereste, hol tudnak a leghatékonyabban segíteni a ránk bízott gyerekeknek és családjuknak. Kollégáimmal mindvégig bejártunk dolgozni, a pedagógusok egyéni beosztás szerint az intézményben tartózkodtak. Nagy kihívás volt számunkra a 310 tanuló számára összeállítani feladatlapokat, lefénymásolni, összecsomagolni egyenként, illetve a visszahozott lapokat válogatni, kijavítani, beszkenneálni. A munka mennyiségét jól mutatja, hogy március közepe óta körülbelül nyolcvan-ezer papírlapot használtunk el a sokszorosítás során. Havonta egyéni értékelő lapokat küldtünk ki a tanulóknak, amire a pedagógusok az eredményeken kívül személyes - fejlesztő - üzenetet is küldtek diákjaiknak, kedves képekkel díszítették. A távoktatást segítő iskolai honlapra minden kiadott feladatot feltöltöttünk, segítve ezzel a szélesebb körű tájékoztatást. Digitális tananyagokat is készítettek a kollégáim, amelyeket a digitális oktatás után is tudunk használni. A 60 éven felüli pedagógusokat mentesítettük az iskolában való személyes munkavégzés alól, ezért számukra szkennelve juttattuk el a gyerekek által kitöltött feladatlapokat. A kerettantervi követelményeket nyilván nem tudtuk teljes mértékben átadni, de a következő tanévben igyekszünk mindent pótolni, ami a tananyag átgondolását igényli a pedagógusok részéről. Ennek feltérképezése jelenleg is zajlik és a tapasztalatokra építve tervezzük az előttünk álló tanév feladatait. Iskolánk dolgozói összefogtak, és példásan helyt álltak ebben a helyzetben. A digitális oktatás elsőre lehetetlennek tűnt számunkra, de elszántságunknak köszönhetően ezt is meg tudtuk oldani. A pedagógusok érezték a

felelősségüket abban, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek milyen hiányokat szerezhettek a digitális világban, de mindent megtettek, hogy ezt nálunk elkerüljék.” - mondta Kubicsek Judit igazgató

A COVID-19 okozta rendkívüli helyzet alig néhány hónapja állt be. Maga a témaválasztás mindössze egy-két héttel ezután történt. A kutatás megkezdése a vírus miatti karantén és a bezárt intézmények miatt szinte lehetetlennek tűnt. Ezt csak úgy lehet megoldani, ha a kutató megelégszik a probléma felvetésével és a kutatás során felszínre került megoldás egyik lehetséges módszerének a bemutatásával. Természetesen kihasználja a témával kapcsolatban álló összes ismerősenek - kutatók, politikusok, szakemberek, szülők, rokonok, ismerősök -, a segítőkészségét, hogy határidőre kész legyen. Megismerhettem egy olyan fenntartót, amely valóban működteti az intézményt. Megismertem egy olyan nevelőtestületet, akik ténylegesen megtesznek mindent a gyerekekért. A megoldásuk működik. Példa lehet a többi iskola számára is.

Irodalomjegyzék

Cserné Adermann G. (2007): Önbeteljesítő tanári elvárások - iskolai kudarcok. PTE FEEK, Pécs

Csillei B. (2013): Egy értékvizsgálat tanulságai/Lessons of the Value Assessment/ (2013) Economica, 2013. 2. sz. p47-56

Forray R. K. - Hegedűs T. A. (1998): Cigány gyermekek szocializációja, Budapest, Aula-OMIKK

Nahalka I.: A roma gyermekek kognitív fejlesztése. In: Nahalka I. – Torgyik J. (szerk.): Megközelítések. Roma gyerekek nevelésének egyes kérdései. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, p137-157

Németh Sz. (2008): A tanoda-típusú intézmények működésének, tevékenységének elemzése. Kutatási beszámoló, Budapest